

ДЕТСКА ГРАДИНА №97 „ИЗГРЕВ“

*с. Лозен, Район „Панчарево“, Столична община, ул. „Янко Панайотов“ №29, тел. 02 992 63 04,
e-mail: odz97@mail.bg*

УТВЪРЖДАВАМ

Заповед РД-09-68/18.09.2023г.

**ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ
НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕЦА ОТ
ДЕТСКА ГРАДИНА №97 “ИЗГРЕВ“**

2023/2024 г.

Въведение:

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално-икономическото развитие.

Водещи стратегически документи при изготвянето на Програма на ДГ №97 „Изгрев” за превенция на ранното напускане на образователната система са:

- Закон за предучилищно и училищно образование
- Наредба за приобщаващо образование
- Закон за младежта
- Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието
- Решение № 373 на МС от 5 юли 2017 година за създаване на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.

Програмата акцентира върху:

1. Мерки свързани с превенцията на риска от отпадане от детската градина.
2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.
3. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата.
4. Участието на педагогически специалисти в групите за обхват на общинско ниво.

I. ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕТО НА ДЕЦА

Програмата на ДГ №97 за превенция на отпадането на деца се базира на основни принципи на приобщаващото образование:

- Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование;
- Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус;
- Децата трябва да бъдат стимулирани да участват активно в образователния процес;
- Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователно-възпитателния процес.

Идентифициране на рисковите фактори за преждевременно напускане на деца от детската градина:

Преждевременното напускане на детската градина води още до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по – добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по – висока степен на образование.

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите, негативно отношение към образованието на родителите;
- Липса на ефективни санкции за родителите.
- Нисък жизнен стандарт на част от населението в резултат на продължителна безработица.
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от детска градина.
- Липса на достатъчно финансови възможности в институцията за подкрепа на застрашени от отпадане деца по социални причини.
- Миграционни процеси, честа смяна на местопребиваването.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното образование на децата като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация.
2. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно отпадане на деца от идентифицираните рискови групи

III. ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

1. Разработване, изпълнение на политика за повишаване на обхвата в образователната система.
2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на детската градина с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Насърчаване на включването в образованието на рискови групи развиване на приобщаващото образование.
4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование и обучение.
5. Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на детската градина.

IV. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

1. Мерки за превенция на преждевременно напускане детската градина.
  - 1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда - Позитивната образователна среда е свързана с ясно дефиниране на правата, задълженията и отговорностите на участниците в образователния процес за осигуряване на условия за образование, благоприятстващо

развитието на личността на всяко дете, както и с подобряване на взаимодействието в образователната институция

1.2 Повишаване на качеството на образование като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и предотвратяване на преждевременното напускане детската градина. В това отношение следва да се постави акцент върху: оценяване, установяващо резултати и осигуряващо обратна връзка, за поддържане и стимулиране на мотивацията за учене, както и мониторинг на качеството на образователния процес; прилагане на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на детето като партньор в образователния процес; задължителна квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждеременно напускане на образователната институция; развиване и популяризиране на нови форми на преподаване; формиране на нагласа за учене през целия живот от най-ранна възраст.

1.3 Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за децата от уязвими етнически общности. Ако е необходимо, следва да се предоставя допълнително обучение по български език.

1.4. Достъп до качествено образование за деца със специални образователни потребности Осигуряване на приобщаващо образование за децата със специални образователни потребности чрез: изграждане на педагогическа и специализирана подкрепяща среда за всяко дете за осигуряване на приобщаващото образование.

2. Мерки за интервенция на преждеременно напусналите детската градина

2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите и местната общност са участници в процеса на образование. Те са основен фактор за подпомагане на децата в риск от преждеременно напускане на детската градина и трябва да бъдат насърчавани чрез:

- популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в процеса на прилагане на мерките за предотвратяване на преждевременното напускане на детската градина;
- повишаване на отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с учителите и ръководство с цел развитието на децата им с фокус върху родители от уязвими групи за насърчаване на редовното посещаване на детската градина;
- включване в осъществяването на граждански контрол в управлението на ДГ-Обществен съвет.

2.2. Развитие на занимания по интереси. Заниманията по интереси имат доказан ефект като средство за повишаване удовлетвореността на децата от живота в детската градина и ограничаване на преждевременното напускане. Те осмислят свободното време на децата чрез изява в предпочитана дейност, приобщават и мотивират, включително деца с идентифицирани потребности от специфична подкрепа, деца в риск от отпадане и/или с прояви на агресия и/или насилие. Тези занимания повишават мотивацията за участие в образователния процес и допринасят за развиване на знания, умения и компетентности.

2.3. Подпомагане на децата, застрашени от преждеременно напускане на детската градина по финансови причини. Ползване на преференции при заплащане на таксите за детска градина .

3. Мерки за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на детската градина

3.1 Създаване на подходящи условия за интегриране в образователната система на преждевременно напусналите я чрез:

- завръщане на преждевременно напусналите детската градина към системата на образование;
- включване в самостоятелна или почасова организация на предучилищното образование.

3.2 Други по – важни мерки и дейности, залегнали в програмата на ДГ №97 “Изгрев“ за превенция на ранното напускане на детската градина са:

1. Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на децата:

- Изготвяне на база данни от учителите, в чиито групи има деца от рискови групи.
- Обобщаване месечно на информацията за отсъствията . При натрупване на не извинени отсъствия на дете - среща с родителите.

2. Координиране на действията на учителите с тези на психолога и директора.

- Изготвяне на правила на групата съвместно с децата и родителите.
- Разглеждане на теми свързани :
  - с превенция на насилието;
  - с неправомерните действия, характерни за децата от предучилищна възраст.
  - теми свързани с гражданското образование /здравно образование и възпитание/.

3. Утвърждаване на позитивна дисциплина – използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на децата осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите.

4. Провеждане на изнесено обучение по социални умения и работа в екип с децата от подготвителните групи.

5. Квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане на детската градина.

6. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти – обсъждане на проблеми и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи деца с цел повишаване на ефективността на педагогическите подходи.

7. По – голяма атрактивност на преподавания материал чрез интерактивни методи, електронни ситуации, онагледяване, практическа насоченост.

8. Допълнителни образователни дейности – за развитие на способностите и на компетентностите на децата, за изява на дарбите им в областта на технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравно образование, както и придобиване на умения за лидерство.

9. Поощряване с морални и материални награди.

10. Сътрудничество с различни организации – Дирекция „Социално подпомагане”, Отдел за закрила на детето, ДПС, „Фондация Асоциация Анимус” и др.

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета с Решение на Педагогическия съвет с Протокол № 1/18.09.2023г.